

Takdim:

Devlet Deddiğimiz Kavram*

M. Cihat Özönder

Devlet dediğimiz kavram, bütün vatandaşlarımızın hepsinin temsil edildiği, vatandaşlardan yetki alarak bunları yönetenlerin, bürokrasi ve siyasi kadrolar dâhil olmak üzere, bütünlük içinde fonksiyon göstermeleri gerçeğidir. Şimdi birçok yerde bürokrasideki arkadaşlar da şikâyet ediyorlar, “Devlet yanlış yapıyor” diye. Peki siz kimsiniz? Devletin kendisi. Mesele gelip eğitime dayanıyor. Mesele Türklük şuuruyla teçhiz edilmiş bürokratin görevini iyi bir şekilde yapması veya yapamaması. Burada zaafiyetten bahsetmek mümkün. Bir koordinasyon eksikliği var. İkincisi, dışarıdaki tehdit odaklarına karşı Türkiye’nin savunması kaldırıldı. Türkiye’nin şu anda bilimsel temele dayanmış, kendini savunacak mekanizmaları yok. Burada yapılması gereken, herkesin kendi konusuyla sınırlı olmak üzere, vatandaşın bütün alanlarda ne düşündüğünü ölçemiyorsanız, oluşturduğunuz politikalar ya hayalî olur ya da yanlış olur.

KÇS: Kamu Yönetimi reformu için hazırlıklar sürdürülüyor. Bu konudaki çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Özönder: Bu tasarı son derece önemli. Neden? Sosyal yapı üzerinde çok büyük değişiklikler meydana getirmesi ihtimali var. Dünyanın en iyi kanununu da yapabilirsiniz, dünyanın en kötü kanununu da yapabilirsiniz. Fakat iş uygulamaya geçtiğinde ülkenin eğitilmiş insan gücü son derece önemlidir. Bizim endişelerimiz eğitilmiş insan gücümüzün bu konuda henüz yeterli olmadığı noktasından kaynaklanıyor. Yerel yönetimlere kadar indiğiniz zaman, bir halk denetçiliği gündeme geliyor. Eğitimden söz ettiğimizde diplomalardan bahsetmiyorum. Onun dışında millî değerleri, Türk kültürünü tam manasıyla içselleştirmiş olup olmama durumunda bahsediyorum.

KÇS: Kamu hizmeti verirken yerel yöneticilerin seçilme kaygılarıyla, hemşehrilik olgusuna dayalı personel seçimleri toplumu kendi içine kapatmaz mı?

Özönder: Endişelerimiz o noktada düğümleniyor. Birincisi, bölgelerin kendi içlerine dönüşleri ve burada yeterli işgücü veya beyin gücünün olup olmadığı. İkinci konu, maddî kaynaklardaki korkunç bir kullanımı gündeme getirecek. Meselâ, bu kanun geçerli olduktan sonraki uygulamalarda sanayileşmiş bölgelerde ortaya çıkan fazla değer, yetersiz olan bölgelere aktarılıyordu. Mesela GAP’a. O fazla değerlerin aktarımı kesilecek. Her yer kendi yağıyla kavrulmaya başlayacak ve daha önce ben-

* Prof.Dr. M. Cihat Özönder’in, *Kamu Çalışanları’nın Sesi (KÇS)* dergisine (Yıl: 1, Sayı: 4 . Mart 2004, ss. 14-15) verdiği mülâkattan editörün tasarrufu olarak alınmıştır.

den kesilen vergilerle yapılan barajların veyahut diğer yatırımların kesilmesi manasına gelecek. Yani farklılıklar derinleşecektir. Uygulamanın sonucunda insanların etkileşme ortamı içinde farklılaşmaları olacak, kendini (yalnızca) farklı bir bölgenin insanı olarak hissetmeyecek, öte yandan ekonomik açıdan da hiç fayda getirmeyecektir. Söylenenin aksine, her bölge kendi yağıyla kavrulacaksa, o zaman Diyarbakır karpuzdan başka hiçbir şey üretmediği için kendi kendine bir çöküntüye girecektir. Bunları böyle söylediğiniz zaman bu kanunu savunanlardan ciddi reaksiyonlar alıyoruz, ama bu konu çok ciddi bir konu. Sadece millî bütünlük ve üniter yapı meselesi değil; bu ekonomik dengesizlik de kısa zamanda uygulamalara yansiyacaktır.

KÇS: Pandora'nın kutusu açıldı ve büyü bozuldu mu? Yoksa bu bir hayal mi?

Özönder: Mesele geliyor Türk kültürünün ortak değerlerine. Ortak değerlerin ön plana çıkartılması için bütün aydınlarımızın üzerine düşen görevler var. Millî hedefler, millî ülküler noktasında insanlarımızın tekrar eğitilmesi, şuurlandırılması ve aynı hassasiyet seviyesine getirilmesi. Bunun da tek çıkış yolu eğitim.

